

Deze voorlopige interpretaties zijn gebaseerd op een nog kleine monsternamen van alleen de Nederlandse kust. Opmerkelijk is bijvoorbeeld een Franse rapportage over twee vogels in goede conditie en met volle magen aanspoelden (Phil Cannesson, in lit.). In het *Save the North Sea project* zullen uit verschillende regio's zoveel mogelijk vogels worden onderzocht, waarover later uitgebreid gerapporteerd zal worden.

Veel dank is verschuldigd aan alle mensen die al tellingen en vogels hebben ingestuurd. Hierbij het verzoek om NSO tellingen te blijven opsturen naar Kees Camphuysen en stormvogels te blijven verzamelen voor het onderzoek op Alterra (hoeven niet 'vers' te zijn; wel moeten maag/ingewanden nog aanwezig zijn). Deze rapportage zal in iets uitgebreidere vorm, en ook in Engelse vertaling beschikbaar zijn op de NZG website: www.zeevogelgroep.nl. Aantalsverloop en ruimtelijke spreiding van de massastrandings zal worden bijgehouden op de NSO-pagina <http://home.planet.nl/~camphuys/fulmarwreck.htm>.

Jan Andries van Franeker, Alterra - Texel.

Pas-de-deux

Het gebeurt wel vaker, maar het wordt zelden gefotografeerd: een jager die een andere vogel doodt en er vervolgens van eet. Van de broedgebieden is bekend dat bijvoorbeeld grote jagers veelvuldig kleine zeevogels (stormvogeltjes, papegaaiduikers, drieteenmeeuwen) eten. Ook in de winter eten jagers als ze de kans krijgen vogels. Soms worden deze levend gevangen, soms worden ze als aas gegeten. Ook (zee)vogels die nog leven maar toch als bijna-aas beschouwd kunnen worden vormen prooi voor een passerende jager. Maarten Brugge slaagde erin bijgaande foto van een grote jager te maken die tijdens een zandstorm op de Hors van Texel bezig was zich te vergrijpen aan een zeekoet. De laatste had, vrij zwaar besmeurd met olie, het water verlaten om aan land te gaan rusten. Het was de zeekoet niet gegund: de grote jager kwam, zag en at. Het omgekeerde komt overigens ook voor: soms valt een grote jager ten prooi aan een andere zeevogel. Platteeuw & van der Ham (1990) beschreven ooit hoe een grote jager zijn leven verloor aan een zilvermeeuw. Het leven is hard, maar het levert soms wel mooie plaatjes op.

**Grote jager bezig met zeekoet (olieslachtoffer).
Hors, Texel, 26 december 2003. Foto Maarten Brugge**

Referentie

Platteeuw M. & van der Ham N.F. 1990. Het heroisch einde van een grote jager *Stercorarius skua*. Sula 4: 20-23.

Zeetrekellingen april t/m juli 2003

Gegevens voor dit overzicht zijn afkomstig van Scheveningen (Schev), Camperduin (Hbz) en Huisduinen (Huis), waar regelmatig werd geteld, en van Westkapelle (Weka), Langevelderslag (Lvs), Bloemendaal (Bloem) en Castricum (Cas), waar minder regelmatig werd geteld.

Tijdens de besproken periode werd een groot aantal zeldzaamheden geclaimd. De eerste was een onvolwassen mannetje koningseider te Bloem op 2 april. In Scheveningen werd de soort zelfs twee keer gezien: 31 mei en 1 juni een man zuid. De laatste datum werd er ook een bij Monster gezien. Een mannetje brilzee-eend vloog 22 april langs de Zuidpier van IJmuiden, een mogelijke, onvolwassen man passeerde 9 juni te Hbz. Zwarte zee-eenden en eiders daarentegen waren schaars met als beste dagen voor zwartje 12 april 1865 N te Hbz. Deze dag betekende het begin van een periode met sterke slobendentrek ten noorden van Schev: tussen 12 en 17 april 1944 te Bloem (max 738 op de 14e) en 1711 te Hbz (max 425 op de 13e en 617 te Lvs). Langs Bloem en Hbz vlogen deze periode respectievelijk 47 en 49 zomertalingen. Langs Hbz passeerde de 15e tevens een mannetje blauwvleugeltaling. Trek van de overige eenden was over het algemeen niet opvallend. Ook de ruitrek van bergeend was magertjes, met als beste dag 6 juli 429 N te Schev. Brandganzen daarentegen werden in april weer regelmatig gezien, met als beste dag 20 april 1477 N te Hbz. Op deze post werden op 1 mei de enige twee witbuikrotganzen van de besproken periode gezien. Eind mei beperkte de exodus van rotganzen zich tot de noordelijke telposten Hbz en Huis, met 30 mei respectievelijk 745 en 488 N.

Verplaatsingen van kleine futen beperkten zich, zoals gebruikelijk, nagenoeg tot Hbz. Daar werden 7 t/m 10 april en 15 t/m 17 april respectievelijk 12 en 8 roodhalsfuten en 42 en 26 kuifduikers (en 1 geoorde fuut) gezien. Het aantal parelduikers was laag, met maximaal een handvol vogels per dag te Hbz. Elders ontbrak deze soort vrijwel.

Vale pijlen waren schaars, in totaal slechts 7 exx in juli. Een uitzonderlijk vroege vogel werd 24 juni te Hbz gezien. In juni en juli werden op deze post 12 noordse pijlen gezien. Elders ontbrak deze soort. Op 3 mei werden drie vaaltjes gezien (1 Hbz, 2 Huis). Deze dag werden op posten beide respectievelijk 34 en 25 kleine jagers geteld. Andere jagers werden de besproken periode in kleine aantallen gezien. Ook steltlopers werden over het algemeen in kleine aantallen gezien. Illustratief is de beste dag voor rosse grutto: 3 mei 231 N te Hbz en 223 N te Huis. Te Lvs werden in juli veel kleine strandlopers gezien, namelijk 40. Elders ontbraken waarnemingen van deze soort. Zoals gebruikelijk werden oeverlopers vrijwel uitsluitend te Schev gezien. Beste dagen waren 20 juli (133 Z, 7 N) en 27 juli (392 Z). Visdiefjes piekten in twee perioden: half april en eind april-begin mei. De hoogste aantallen werden gezien te Hbz, respectievelijk 3325 N op de 13e (3324 N te Huis) en 757 Z, 5992 N op de 29e. Elders kwamen de aantallen niet boven de 2000 individuen per dag. Andere sterns waren (zeer) schaars. Zo was de beste